

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful este de doi ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă.
— Prezentarea se face din Cămin la sediul societății; pe săptămâna la C. P. după, cu bani gata, prin scrisori franceze, adresele către sediul.

Nº 68.

ANUL I.

Prețurile prezențiale pentru Cămin este pe an 7. s. l. m. k.; iar pe o jumătate de an 3. s. l. 30. gr.
— Pentru celelalte țări ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe an 8. s. l. iar pe o jumătate de an 4. s. l.
Inserțiile se plătesc la 4. gr. și se plătesc în cont.

Săbîta 20. August 1853.

Депеше телеграфиче.

Ценза 31 Авг. к. п. Кәриерләй меркантиле, че есе аичі, джүңгөзү кы дн Рома ш дн провинцие с'а фьктэ арестыри пөе, а фарь де ачесте с'а конфискатэ маі пьлте скрпери дитърьтэторіе, тинарие аскансе, ші кореспондінце революцонарие, ші са кьлкатэ пьлте касе. Дескоперице зні комплотіе, не каре ла мьстратэ кьцетял а адсэ дпретэторіе не зрта ачесті комплотіе.

Zirnamele „de Beza“ дн прівінца касей ориенталі.
(Капетя.)

Ноі преферінш політика Еуропей ла чеа ориентале аспитіе пентр ачееа, кь ресыртял днкь нэ е ашезатэ, елэ фацэ кь чівлісаціоне европей фаце о ечепціоне, каре креще не тотэ зюа ші дін че дн че се фаце маі пьсезыртэ. Ечепціоне ачеста есте касса тьрзырляорэ: дн ресыртэ прін немьлздырле ші претенсіоніе челе продоче, дн аспэ прін дорінде челе тьрзырляорэ челе паще. Ресыртял се дичеркэ а фаце о конспітэ не о кале ка ші Еуропа; дн се попореле се потэ конспітэ пьмаі прін пьлте остенелэ ші прін пьлте егьдэітэре. Ачеста есте трістял адеверэ, че не дьвадэ іеротія. Прін зраре політика ориентале есте о політик пьлте де касамітэ ші де вичісідіні, пьлте де аїтаціоне ші де мішкарэ, есте о політик де ресоіш. Дін контра, політика Еуропей есте о політик де паче, пентр кь Еуропа се аелэ конспітэ ші пентр кь а аресте тотэ локьл о формэ де статэ соціале-політик, каре есте маі пьлте сь маі пьцін атеसरэ чівлісаціоніе. Еуропа се теше де тотэ локьл, каре о пөте неліці ші тьрзыра дн а еі одіхтэ, еа стэ кь статял кво днапте ші дореще, ка ачела сьсе есціпті кьар ші дн ресыртэ, тькарк ачеста нэ пөте есцери зні статял кво днделангатэ.

Есте преадевератэ, кьмк ресыртял нэ се потривеце пентр статял кво, дн кьтэ маі фьткарэ гьверні дн Еуропа, дьп кьм дь дьдеторезь евінемітеле а се копрінде маі пьлте аш маі пьцін кь стареа ресыртял, се дичеркэ а фаце о конспітэ, каре сь дее ресыртял о формэ позь ші сьлэ дешенте ла о позь віадэ.

Дитеріеа ресыртял ші дитрареа лэ дн черкьл чівлісаціоніе европене есте дитр адеверэ опьл чель тьрзеді аш бекьл дн постр. Есте пьтра днделенціорэ, не паре ноі сьттемэ кондепаці а о аела. Сь кь се зрьлдеце ресыртял европеш ші се сьплінеце прін аспьл амеріканэ, сь кь аспьл европеш ва да дндрьтэ фьраделі сь чель маі вьтрьл дн ресыртэ, каре се аелэ лемінатэ ші стрікатэ, віадэ ші мішкарэ; сь ноі сьлэ трімітемэ потере де віадэ, сь елэ не тріме шьртеа. Елэ сь кь тьрзе сь вьдэіаскэ ка ноі сь ноі, тьрзе сь шоріні ка елэ. Фьткарэ гьверні арэ таїна ші мізлоче селе пентр де а фаце ка ресыртял сь дитеріе. . . Таїна Рсціе стэ дитр ачееа, ка дичетял кь дичетял сь авсөрэ ресыртял ші сь ші дь дитр пьлте, фьрэ а се гьрз дн ачестэ а сеа лькарэ.

Дн аплэ 1840 Франція а фостэ ескьцетатэ о романцэ тьрпініостэ, кавалерскэ, дн сь чева кішерікэ, суре а ажта ориенталі. Ідея ченерале а ачесті пьлте, не каре позе не плаче аш пьсі романцэ, пентр кь елэ атяні нэ еші ла кале, а фостэ, а рестаара ориентале прін дндрьтэ а деосеітелорэ націоналітэ, че се аелэ дн елэ. Дн модьл ачеста а редьвіеатэ ші Гречія. Дн аплэ 1840 се тракта пентр Еїпті. Сьт Гречія-Ал се пьреа, кь Еїпті ачкансе а еі ерш ші статэ; пөте кь ачеста а фостэ пьмаі о ретьчере. Не тотэ дндрьтэ елэ авеа потерэ. Франція а тьрзетэ ші сьрпіні не ачестэ потера. Дн локь де а стріка кь

дичетял чееа че а фьктэ днеліе зні бьрватэ, аш патриотіе пьпорьціоніе, кречеа Франція, кь ачестэ пьлте фьрцітэ тьрзе сьрпіні ші колці че рьсэра не ачестэ пьлте гьрціні кь кьларэ. Франція, дн локь сь лькре ла пьдспіре ачесті потері де віадэ а ориенталі, еа да пьлте де ажторі ла десьшзареа ачеліе. Ачешаш ідеєтэ, каре се дитривіце дн прівінца Гречія ші каре се дичеркэ, ші аспра Молдаво-Романіе о лэ Франція де прінціпі ші де мізлокэ пентр редитеріеа ориенталі. Еа пентр ресыртэ нэ кьтэ ате потері, каре нэ с'арэ аела дн сьлэ ачеліе, чі де лэ пьмаі не ачеле каре ле аелэ аколо, сілндсе а ле дитр ші кондэче не ачеле. Еуропа дн сь п'а воітэ, ка аспра Еїпті сь се дитривіце прінціпі дитеріе; сь пентр кь кречеа, кьмк Еїпті нэ се потривеце пентр зні че асемеа, сь пентр кь окьтэреа лэ нэ е вреднік де ачеста, сь дн зрпэ пентр кь се теше, кь Еїпті сьт окьтэреа Франціе се ва фаце таре ші таре. Дечі Еуропа се днвоі а декіара Франціе, кьмк еі п'а есте іертатэ а кьцета ла каші-неатрареа ші ла протекторатэ дн фьрцозескэ дн Еїпті. Bezindсе гьверні дн фьрцозескэ ісодатэ дн Еуропа кь планьре селе, ші днделенді, кь елэ арэ сь селе лэпте кь тотэ лэшеа, ш'а словозітэ кьреле, ка ші Рсція аспэ, ші с'а лэпдатэ де політика сеа ориентале, нэ пентр кь днр аш еі фостэ де пьрере, кьмк ачееа есте реа сь прінекціоніе пентр Еуропа, чі пентр кь а преферітэ пачеа ла тотэ. Дитеріеа ресыртял пөте кь есте маі пьлте віторіалі, еар' пьстрареа пьці есте маі пьлте тімьлэ де фацэ. Прін зраре ачереа есте фьрте шьорэ. Зні локь не фаце а крече, кьмк гьверні дн фьрцозескэ а лькарэ бие дндрьтэ ла аплэ 1840, ші есте таре недрентэ а арька Франціе кьмк еа п'а дндрьтэ дн кьмк, чі де сьлэціоне, ачеста есте кь Рсція а зрматэ Франціе, ші зрматэ, а декіаратэ політика ачеліе де а сеа. Франція дн аплэ 1840 ші Рсція дн аплэ 1853 п'а дндрьтэ де фьрцэ, чі дн зні сьпчешь маі пьлте ші маі сьлэше. Елэ аш дндрьтэ, темьндсе, кь ворэ тьрзыра пачеа Еуропей ші редьвіеатэ соціале, днтеміатэ не пачеа чеа де патрзечі де ані.

Кьмк локь нэ се паре кь атята маі вреднік де локь ші бьтаре дн сьтэ, кь кьтэ кь політика, каре воітэ а о дндрьтэ дн ориенте, воріндэ сь дн днсшл интереслэ Еуропей, сь дн интереслэ пьпорьціоніе кречіне дн ресыртэ, арэ маі аспрїсаціоне. Дн тімьлэ, кьндэ се днчече крїса де фацэ, пресэ енглезь кьтэ лареа ашпте аспра пьпорьціоніе кречіне дн България, Сербія, Боснія, Македонія ші Еїпті зькандэ, кь аколо с'арэ аела элементе соліде пентр фьрмаре зні статэ. Не че с'а рьзіматэ дндрьтэ ачеста дьк нэ не прінціпі де а мізлокэ дитеріеа ориенталі кьар прін сине днсшл, о сьстемэ, не каре пөте кь Франція п'а автэ дрентэ а о апліа дн аплэ 1840 аспра Еїпті, каре дн сь есте зніка сьстемэ че о потэ прімі ачелі, карі нэ воіескэ а ведеа віторіалі ориенталі дн недетерміната днперэ а статял кво, аш дн дндрьтэ ачеліа днперэ потеріе днвечінаге. Прекьм с'а рекомандатэ ла аплэ 1840 політика ориентале а Франціе прін ідея віторіалі, че о копріндеа, токма аш се рекомандэ ші політика Рсціе прін ідея де апараре ші де ажтораре пентр пьпорьціонеа кречітэ, че о копіне; о ідеє, каре ноі о тьрзедіе, есте ашестекатэ кь пьлте ателе, о ідеє каре се пөте пьрлэ кь амбіціонеа, дар пентр ачееа еа тотэ фаце потерэа політїеі ориенталі а Рсціе, пентр кь есте ідеє поньларе ші тьрпініе. Прін о конкатенацине де мізлэне а дндрьтэ рьрїорэ

се склади komodis дн Дине, министри енглезити с'аа даси фъртриче пела томие. Ределе Фридрих Вилхелм ал 4 ле дн петроче вине. Дн Виена ш Прага с'а редикар статия де оседит, дн Италия с'а днвлизити, ачесте тоте снлт семне де паче, доведи катк Монаршии ш кртитории аи стате лор шар, с'а зит кз кредитур таре дн вииторизл чедл маи апроче. Нои кадетлм кз ачеста есте компаскз чедл маи секрл петрл opinisnea пвликл.

Франция.

Парисл 30 Августл. Монитореле а днцнндатл пайнте кз треи зиле катк снлтнвлл афарл де зиле недисемпате модификации, а примитл пога де конференцл а Виенеи. Кз тоте ачесте ел кнезл кз пльл нл ва апрова днператрл Николай ачесте модификации, днпрезареа ориентале нл шн'а акнскл феричитл снршнл. Ел амл шн темейл а креде, катк стнлнпреа пострл нл привеше ашнл зшорл да модификациеле ачесте, шн нл есте фърт ннч днршнпре, де шн. Монитореле тотл лкрял л'а прнвнтл а еи зшорл. Дешертареа прнчипателорл дела Днлпре, че пайнте кз кльва зиле се ведл кз ва зрма кз секрнгате, с'а фькзтл актма иаршн кз тогнл днвнл, шн декл ворл ретнлеа аколо ршнл петрл тогднзна, атнчл конжактура презенте нл есте неаваорнторл ачестл плавл алл каннелнвлл рссекл.

Ачеш снлтл оменл алекадл а креде, кз ексцеснле, че с'аа днтрнмалл петрл плье, арл еи ацнате де Магнн. Рндикареа пренднл пнелл а фостл не'нсемпате, днел алацнл лн Магнн, крора ле вине вине а скорн клье знл кравалл кльл де мнсл, ведл вкзромл попорнл ацндатл, шн ал кьзатл а се фодосл де ачеста.

Англия.

Londonл 30 Агс. Тнмеспл а фькзтл кз артнкулл сел де пре зртл шн не днспнл паченрнстл лн а кльтл кз канлл, кьчл елл доведл пре пльл прн ашнрареа сеа, кз порта арл еи легатл прн пога сел днл 26 Маил де фьгдкелле, че ле а фькзтл. Атнчл нл сел днлк ннчл знл рсел де дрелта Претлнл.

Декл порта актма чере о модификацие а потел венеце, адекл о адаопере, че се атнче де прнчипате, атнчл се чере ачл о дьел внл де развлстнл, ка с'а поул знче, кз снлтнл прн ачеста с'арл ачел некредннцосл фьгдселнлорл селе, с'арл еи прнвнтл де ажторнлл секндацнлорл сел, шн арл жва о роль де тнрлрлторнлл пльл есроне. Ашнл аргументелл фелеле де опоснцнне, шн ашнме „Хералдл“ знче кз ачеста есте пррареа шн а маорнгател а каннелнвлл францозескл шн енглезескл, елл прн ачеста днсл нл аре ннчл знл пренскл аспра Австриел шн Прсцел, а кьрорл прнвнл шн тенднче елл нл ле каноче, шн де ачеша нл кнезл а ле жвдел. Днел ннчл знл днл потернле, че снлтл интересате да днлнлнпре, ворл погел делета апровацннлеа лорл черере снлтнлвлл, фърт ка прн ачеша с'а реканоск, кз еле ал сокотнл кз днваллл ва свекрн пога венецл ка знл проектл зртатл, ка Рсцн с'а цнл окнпате прнчнпателе ка шн пайнте. Че се атнче де стнлнпреа енглезескл, еа а лвалл пре снл респнсабнлнгателе а да ацсаре черернлорл тнрчелл. Декл пре кшн врел с'а шнел газетеле рсседл, Лордл Стратфорт а днделматл не Тнрчнла да врео черере, атнчл елл а потатл ачеста ачел пнмал дн конформнате кз ннструкцннле лн. Декларацинеа апертл а Лордл Клрендон, а лн Рселл шн Палмерстон дн ка сел де снел шн де пнелл, кз еи прнвекл дешертареа прнчнпателорл ка о конднцнне фърт варе нл се поге ачел днлнлареа, шн кз еи снлтл хотнрлщл а о кьчнла, арл ачел дестл знел серьлторешл шн легьлорнл промнсел. Не Рсцнла арл кьдеа респнделере, декл прн рссареле адаоперл тнрчелл арл снлтл потернле ачешеле а прндел арта петрл лнвертатеа Есроне.

Турция.

Константинополел 25 Агс. к. в. Модификациеле каре с'а фькзтл дн пога венецл, се ведл ка непрнтел днл партеа Рсцнел ачел кз днрденнцнреле категорнче че ле а датл днператрл Николай дн прнвнла ачеста. Кз тоте ачесте есте чеа маи знл сперанцл кз пачеша нл се ва тнрлрл, селл вартел нл ашнл кнрндл. Ннчл ачеша днпрезареа, кз снлтнл а конкнematл де локл днлнлнлареа кнрнрлвлл маи знлте реннменте де ределл, шн а дескнел о конскрнцнне петрл редикареа лголеторл, нл есте де блгнл дн семл.

Амбасадорл де ачеша ш'аа датл тогт снлнца ка с'а шнше не снлтнлл да свекрнпреа потел де днлнлнпре, днсл астрдатл нл ле ал снлчелл. Чел внел нформатл врел с'а шнел, катк Англия шн

Франция арл еи спрнннтл фрелде ннчл проектлл, енднл а аватл ратнфнкатннеа лорл, прнл ачеша еле днсл ал зртл пнмал с'а пнлл не Тнрчнла ка прок, оре шнел еа ашнл пнстра опореа шн демннпатеа сеа. Актма нл с'аа дншелатл ачесте днел коалиате каннелне, шн актма се днтрелл кшн ва еи цнпереле лорл ачел кз Рсцнла, шн кшн се ворл форма челе маи департе тескеле але ачестел потел? Шнл снлтл де пррере, кз снлтнлареа ачесторл поге арл аuela де скорл а днделнлнлг дескнделереа ресвелнлвлл пльл да прнлнлрел. Лготеле че се днскрнл канлг клье 60 де ннстрнл дн пльл, шн де локл се транспортл да Штнла. Астрл де днннелл а пекатл шн гарде днспрелскл иаршл днтрлколо. Порнпреа министрлл де ресвел спрел Штнла иаршл се ачелл.

19.

Пвзлкареле снтелорл днршнле ла фондацинеа Францнскл Исцннлнл: М. К.

Ф.Л.	КР.	
Din Протопопнлгнл Брашовл 1.		
Din Парохнл Болгарскнлл де ссс дн четатеа Брашовл.		
Дела Боннфатнл Пнрнл Парохл 5 ф.	Dim. Orpidan	
Прелл не вииторл дн цнчл апл клье 1 ф.	Dsm. Bids 10 к.	
Ннл Молдовеанл 10 к.	Ioan Ctinge тьврл 24 к.	
Щелан Кнкншван нлн. 1 ф.	Konst. Boiks 30 к. в.д. Marina Bordan	
10 к. в.д. Maria Badea 10 к.	Dsm. Фрннл 10 к. Teod. Moldoveans 20 к. в.д. Maria Скрл 10 к. в.д. Пнзна Скрл 6 к. Спнрдон Boiks 6 к. Ioan Галл 24 к. Георге Кьлнле 6 к. Andrei Лнман 10 к. Георге Бавое 12 к. Ннл Цвелл 12 к. Dsm. Шлранл 6 к. Г. Жрнловеанл 12 к. Maria Бьднгоис 40 к. Pads Orpidan 7 к. Ioan Нестреле 6 к. Вас. Тлол 6 к. Георге. Башмк нлн. 24 к. Вас. Говна 24 к. Manis Фрннл 10 к. Георге. Вькарн 10 к. Алекс. Внлк 20 к. Зах. Цвелл 2 ф. Георге. Бьднгоис 40 к. Ннл. Фрнлторнл 2 ф. в.д. Ана Кьлнл 24 к. Вас. Manis 6 к. Dsm. Лнман 24 к. Ннл. Кьлнл 12 к. Ioan Прелл 26 к. Teod. Сафт 10 к. Георге. Флореа 10 к. Konst. Birt 10 к. Андр. Воина 10 к. Ннл. Bids 12 к. Ign. Пнрнл 10 к. Dsm. Фьгла 1 ф. Георге. Молдовеанл 1 ф. Din кннл сннтелл внсернл 6 ф.	Csma 27 29
Дела Комннпатеа днл четатеа Брашовл, дн валтл.		
Din ладл Сел внсернл 50 ф.	Psd. Orpidan 12 ексемпл. днл	
Лекннлнл Дерт.-ромнлнлскл а 12 ф. 30 к. 150 ф.	Георге. Ioan шн еи не вииторл дн 10 апл клье 25 ф. Апостол Е. Попп не вииторл дн 5 апл клье 10 ф. Dim. Eremie 20 ф. Георге. Orpidan 50 ф. Manole Е. Бьрвеле 30 ф. Dim. N. Петк 10 ф. Стрлвелеанл шн Попаск 25 ф. Ннл. Dimnrls 25 ф. Вас. Orpidan шн товаронл Ioan I. Pantaci 50 ф. Г. Ннла 12 ф. 30 к. Teod. Т. Чьрк 12 ф. 30 к. Ннл. Т. Чьрк 12 ф. 30 к. Pads Padelnl 10 ф. Георге. Щелановнл 5 ф. Георге Бьрелл 5 ф. Pads Паск 5 ф. Бькр Попп 12 ф. 30 к. Ннл. Текл 25 ф. Зах. Воковнл 5 ф. Хрнстел Орпдан 5 ф. Георге. Игн 40 ф. Тома Хапн Тома 2 ф. 30 к. Ннл. Ианковнл 5 ф. Lordakie Davidl 12 ф. 30 к. Петк С. Петк 2 ф. 30 к. Опнл II. Селнл 5 ф. Г. Петровнл 2 ф. 30 к. в.д. Неакша Дешертлел 2 ф. 30 к. Ioan Игн 250 ф. Dim. Попекс 5 ф. Ioan Г. Сасл 10 ф. Ioan Зрнл 5 ф. Ioan Могл 2 ф. 30 к. Serbian Поповнл 10 ф. Ioan I. Пндрел 5 ф. Maria Цнрл 25 ф. N. N. 5 ф. Ннл. Молдованл 5 ф. Ннл. Воина 1 ф. 15 к. Влад Александр 2 ф. 30 к. Ннл. Панталл 25 ф. Тома Васнлл Парох локале 12 ф. 30 к. Дела алл треи внелкьлторнл але кьрор Ол. нлме нл с'аа потатл четл дн конемнлцнне, дела знлл 10 ф. дела алгнл 5 ф. шн дела алл треиелеа еар 5 ф. дн арл. ачел	Csma 408 30
Din Парохнл снтелл Дьрстеле лжлг Брашовл, дн в. валталл.		
Дела Тома Барсанл бьтр. Преот 2 ф. 30 к. Т. Бьрсанл гнл. Канеланл 2 ф. 30 к. Георге. Мешотл крлат 50 к. Стан Поповнл 30 к. Ioan Поповнл 25 к. Георге Молдованл 30 к. Ioan Воина 25 к. Стойка Марк 15 к. Pads Маркел 25 к. Ioan Олтелеанл 15 к. Teod. Nersun 15 к. Вас. Фьгачл 15 к. Кост. Бьрсан 15 к. Кост. Фьгачл 15 к. Ioann T. Бьрсан жене 6 к. Pads Neakus 15 к. Pads Олтелеанл 15 к. Ioan Скрл 16 к. Петрл Скрл 15 к. Din ладл Сел внсернл 5 ф. дн арл. ачел	Csma 6 17	
Ла каре адогнлнлсе сама пвзлкатл дн нлмернл трекулл де		
	Csma 442 16	
	3568 6	
	Csma total 4010 22	

Карелл ванлорл ла Виена дн 3. Септембре. Календ. нбл. Агрлл 1147/8 рАннтлл 1087/8

Pag. | 484

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful este de doi ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă.
— Prenumerarea se face în Sibiu la expedirea foiei; pe afară la C. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către expeditor.

N^{ro} 68. ANUL I.

Sibiu 29 August 1853.

Prețul prenumerării pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c.; iar pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. iar pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. și rîu cu slove mici.

Pag. | 485

Depeșe telegrafice.

Genoa 31 Aug. c. n. Curierul mercantile, ce este aici, înștiințează că în Roma și în provinciile s'a făcută arestare nouă, afară de aceste s'a confiscat mai multe scrieri întăritorie, tipărire ascunse, și corespondințe revoluționare, și sa călcat mai multe case. Descoperirea unui complotist, pe care la muștrătu cugetul a adus direcțiile pe urma acestui complot.

Zirnalele „de Deb'a“ în privința cauzei orientale.

(Capet)

Noi preferăm politica Europei la cea orientală anumită pentru aceea, că resăritul încă nu e așezat, el față cu civilizațiunea europeană face o excepțiune, care crește pe toată ziua și din ce în ce se face mai nesuferită. Excepțiunea aceasta este cauza turburărilor: în resăritul prin nemulțumirea și pretensiunile cele produse, în apăsare prin dorințele cele mărinimose cele naște. Resăritul se încercă a se constitui pe o cale ca și Europa; însă popoarele se pot constitui numai prin multă ostentare și prin multe sguidure. Acesta este tristul adevăr, ce ne învață istoria. Prin urmare politica orientală este o politică plină de causalități și de vicisitudini, plină de agitațiune și de mișcare, este o politică de război. Din contra, politica Europei este o politică de pace, pentru că Europa se află constituită și pentru că ea are peste tot locul o formă de stat social-politică, care este mai multă se mai puțină amesurată civilizațiunii. Europa se teme de tot lucrul, care o poate neliniști și turbura în a ei odihnă, ea stă cu statul cvo înainte și dorește, ca acela să susțină ciar și în resăritul, măcară acesta nu poate suferi un stat cvo îndelungat.

Este preadeverat, cumcă resăritul nu se potrivește pentru statul cvo, în cătu mai făcare guvernul din Europa, după cum îl îndetorează evinemintele a se coprinde mai multă a mai puțină cu starea resăritului, se încercă a face o combinațiune, care să de resăritului o formă nouă și să lă deștepte la o nouă viață.

Întinerirea resăritului și intrarea lui în cercul civilizațiunii europene este într'adevăr opul cel măreț al vécului nostru. Este pétra înțelepților, pe nare noi săntem condemnați a o afla. Se că se prăpășește resăritul european și se suplinește prin apusul american, se că apusul european va da înderăptul fratelui se cel mai bătrân în resăritul, care se află leșinat

și stricată, viață și mișcare; se uie noi să'î trimitem putere de viață, se uie el uie ne trime mórtea. El uie se uie cã trebuie sã viețuiascã ca noi se uie noi, trebuie sã morim uie ca el uie. Fiãcare guvern uie are taina și mizlócile seie pentru de a face ca resãritul uie sã întinerescã... Tãina Rusiei stã într'aceia, ca încetul uie cu încetul uie sã absorbã resãritul uie și sã 'și îl uie întrunescã, fãrã a se grãbi în acescã a se lucrare.

În anul uie 1840 Franția a fost uie escugetat uie o romanță mãrinimosã, cavalerescã, însã ceia cimERICã, spre a ajuta orientul uie. Ideia generale a acestui plan uie, pe care noue ne place al uie numi romanță, pentru cã el uie atunci nu eși la cale, a fost uie, a restaura orientele prin înbãrbãtare a deosebitelor naționalitãți, ce se aflã în el uie. În modul uie acesta a reînviat uie și Grecia. În anul uie 1840 se tracta pentru Egipt uie. Subt Mehmed-Ali se pãrea, cã Egiptul uie ajunsese a fi erãși un uie stat uie; pôte cã acescã a fost uie numai o retãcire. Pe tótã întâmplarea el uie avea putere. Franția îmbãrbãtã și sprigini pe acescã putera. În loc uie de a strica cu încetul uie ceia ce a fãcut uie geniul uie unui bãrbat uie, au patriotismul uie poporãțiunei, credea Franția, cã acescã nãzuință fericitã trebuie spriginitã și colții ce rãsarã pe acest uie pãmânt uie grigiți cu cãldurã. Franția, în loc uie sã lucre la nãdușirea acestei puteri de viață a orientel uie, ea da mãnã de ajutori uie la desfășurarea acelleia. Aceeãși ideeã, care se întrebuiință în privința Greciei și care se încercã, și asupra Moldavo-Romãniei o luã Franția de principiu și de mizlocul uie pentru reîntinerirea orientel uie. Ea pentru resãrit uie nu cãutã alte puteri, care nu s'ar uie afla în sinul uie acestuiã, ci le luã numai pe acele care le aflã acolo, silinduse a le întãri și conduce pe acele. Europa însã n'a voit uie, ca asupra Egiptul uie sã se întrebuiințescã principiu l uie întineririi; se uie pentru cã credea, cumcã Egiptul uie nu se potrivește pentru un uie ce asemenea, se uie pentru cã ocãrmuirea lu uie nu e vrednicã de acescã, se uie în urmã pentru cã se temea, cã Egiptul uie subt ocrotirea Franției se va face tare și mare. Deci E uie Europa se învoi a decia Franției, cumcã ei nu'î este iertat uie a cugeta la cași-neatãrnarea și la protectoratul uie frãnzozesc în Egipt uie. Vezinduse guvernul uie frãnzozesc uie isolat uie în Europa cu planurile seie, și înțelegãnd uie, cã el uie are sã se lupte cu tótã lumea, ș'a slobozit uie curelele, ca și Rusia acum, și s'a lãpãdat uie de politica sea orientale, nu pentru cã dór' ar uie fi fost uie de pãrere, cumcã aceia este se uie primejdiosã pentru Europa, ci pentru cã a preferit uie pacea la tôte. Întinerirea resãritul uie pôte sã este mântuința viitorul uie, ear' pãstrarea pãcii este mântuința timpulu uie de fãță. Prin urmã alegerea este fôrte uie ușiorã. Un uie lucru ne face a crede, cumcã guvernul uie frãnzozesc uie a lucrat uie bine îngãduind uie la anul uie 1840, și este mare nedreptate a arunca Franției cumcã ea n'a îngãduit uie din cumpet uie, ci de slãbițiune, acescã este cã Rusia a urmat uie Franției, și urmãnduo, a deciarat uie politica acelleia de a sea. Franția în anul uie 1840 și Rusia în anul uie 1853 n'au îngãduit uie de fricã, ci din un uie simțemãnt uie mai nobile și mai sublime. Ele au îngãduit uie, temãnduse, cã vor uie turbura pacea Europei și regimul uie soțiale, întemeiat uie pe pacea cea de patruzeci de ani.

Cumpetul uie lor uie ni se pare cu atãta mai vrednic uie de laudã și bãgare în sãmã, cu cãt uie cã politica, care voierã a o introduce în oriente, vorbind uie se uie din însuși interesul uie Europei, se uie din înteteresul uie poporãțiunei creștine din resãrit uie, are multã autorisațiune. În timpul uie, cãnd uie se încep crisa de fãță, presa englezã ciãmã luarea aminte asupra poporãțiunei creștine din resãrit uie, are multã autorisațiune. În timpul uie, cãnd uie se încep crisa de fãță, presa englezã ciãmã luarea aminte asupra poporãțiunei creștine din Bulgaria, Serbia, Bosnia, Macedonia și Epir uie zicãnd uie,

că acolo s'arū afla elemente solide pentru formarea unui statū. Pe ce s'a răzimatū preîngrigirea acēsta dēcā nu pe principiulū de a mizloci întinerirea orientelū ciarū prin sine însuși, o sistemă, pe care pōte că Franția n'a avutū dreptū a o aplica în anulū 1840 asupra Egiptulū, care însă este unica sistemă ce o potū primi aceia, cariī nu voiescū a vedea viitoriulū orintelū în neterminata ținerea statulū cvo, aū în împărțirea acestuia între poterile învecinate. Precum s'a recomandatū la anulū 1840 politica orientale a Franției prin ideea viitoriulū, ce o coprindea, tocma așia se recomandă și politica Rusiei prin ideea de aperedere și de ajutorare pentru poporățiuena creștină, ce o conține; o ideă, care noi o mărturisimū, este amestecatū cu multe altele, o ideă care se pōte nărăvi cu ambițiuena, dar pentru aceea ea totū face poterea politiceī orientale a Rusiei, pentru că este ideă populare și mărinimōsă. Prin o concatēniune de minune a împregiurārilor Turcia numā prin aceea se pōte apera de usurpațiunile protectoratului religiosū alū Rusiei, dacā ea înc'ași va deprinde o aperedere liberale și mărinimōsă asupra poporățiuenilor creștine din imperăția sea scoținduī din lunga apesare, ce aū suferit'o până acum, în cātū să conlucre amāndoue, adecā atātū Rusia cātū și Turcia în înțelesulū egalei îndreptățiri și a îmbunătățirei de sōrtea, ce o aū frațiī nostri creștini în oriente.

Uniculū mizlocū, ce'lū are Turcia de a împedeca pe Rusia, ca să nu pōtā face bine poporățiuenei creștine este, ca să le facā mai multū bine de cātū ciarū însași Rusia, și la acēsta o îndreptā și sfatulū, ce'lū dā Europa Turciei. Pe viitoriū așia dar' se va întrece Rusia cu Turcia, care din ele să naintēzā mai multū egala îndreptățire religiōsă și cetățēnā a creștinilorū din resăritū. Noi dāmū mārire provedinției pentru mișcarda acēsta binefăcătōriā ce a făcut'o ci evinemintele cele politice.

Monarhia Austriacā Transilvania.

S i b i i ū 28 Aug. Unū publicistū germanū se cuprinde în numeriī trecuți ai zurnalului oficiale din Sibiiū cu deslucirea mai multorū împregiurāri practice de dreptū, care dela întroducerea codicelū civile generale de legi în patria nōstrā, a cārui activitatea se începū cu 1 Septembrie a. c., c. n. se scimbā cu totulū. Noi cugetāmū, că nu va fi fārā interesū și pentru publiculū nostru a cunoște aceste împregiurāri și a se întocmi cu totdēdinsulū dupā coprinsulū legilorū celorū nōue. Acelū publicistū deocamdatā se ocupā cu întrebarea pentru poterea retro-activā (îndărăptu lucrătōriā) a codicelū civile generale de legi, unde între altele zice: orī în care parte aruncāmū privirea nōstrā, aflāmū peste totū loculū unū șirū de referințe de dreprū, ciāmare în viață sub domnirea legilorū, statutelorū și datinelorū, ce aū custatū mai nainte. În poterea artic. I. din pré'nalta patentā împerătēscā dela 29 Maiū 1853 tōte legile, statutele și datinele aceste, care se reducū la obiectele dreptului civile generale, dela 1 Sept. 1853 s'aū ștersū și s'aū scosū afarā din lucrare. Referințele de dreptū întemeiate prin legile aceste acum aū pășitū în admosfera noulū codice cetățēnū de legi. Dēcā ele subț acele vorū remānea nescimbate, sēu dēcā ele în esenția lorū din lāunru se vorū forma altfeliū mi cum? acesta arū fi, vorbindū pe înțelesū, sensulū întrebării în privința poterei retro-active a codicelui civile generale.

Articolul XII. alu pré'naltei patente împerătești, prin care se întrodece acelu codice în privința acesteii întrebățiunii coprinde următoreea dispusețiune: „În conformitate cu principiul (ș5. alu codicelui civile generale de legi) cumcă legile n'au să lucre retro-activu, și codicele acesta de legi n'are să deprindă înfluiță asupra lucrărilor, care s'au făcutu înainte de zioa în care se începe activitatea lui, nice asupra drepturilor căștigate după legile de mai nainte.

Din principiul acesta resarū trei cosecvenții, care au să slugescă de regulă:

1.) Drepturile, care arū avea să pășescă în viață la 1 Sept. 1853 séu și ceva mai târziu, fie aceste din voia celui îndreptățitu, séu în urmarea legi, nu se mai potū judeca după legile ce au constatū mai nainte, ci numai după codicele civile generale. Așia pentru ecsemplu perónele de ambe secse, care înainte de 1 Sept. 1853, după legile de mai nainte era vârstnice, au se remănă în dreptul acesta de vârstnicia, de și după codicele civile arū fi să se privescă încă de nevârstnice. Ear' decă aceste persóne înainte de 1 Sept. 1853 încă n'arū fi ajunsū drepturile vârstniciei, atunci nice că potū căștiga acele drepturi după legile ce au constatū mai nainte, ci numai după codicele civile. Va să zică, unū feciorū, care s'a născutū pentru ecsemplu la 1 Sept. 1833 și la 1 Sept. 1853 împlinindū anulū alū doezecilea, după statutele săsești arū fi fostū maioranū (vârstnicū), acum nu póte fi privitū de maioranū din acelu temeiu, pentru că nu'și a căștigatū dreptulū de maioranatū înainte de 1 Sept. 1853, prin urmare are să și'lū căștige acela după codicele civile de aci înainte, care pentru vârstnicia și drepturile împreunate cu aceea, pofteste o vârstă de 24 anī împliniți. Dreptū aceea tinerulū acela va fi maioranū numai la 1 Sept. 1857. Decă însă elū se năștea în 31 Augustū 1833, atunci pe lângă totū codicele civile, elū după statutele săsești la 1 Sept. 1853 era în dreptū de maioranatū.

2.) Faptele și causele de dreptū, care se întreprinseră înainte de 1 Sept. 1853 n'au să se judece după codicele civile, ci după legile, care au custatū mai nainte. Avândū faptele aceste valóre după legile de mai nainte, vorū aveao și în viitoriu, de și după prescriptele codicelui civile, n'arū avé valóre, și vice-versa.

3.) Lucrările și referințele de dreptū, care se vorū întreprinde la 1 Sept. 1853 séu și mai târziu, au să fie judecate după codicele civile generale de legi.

După dreptulū statutariū săsescū (Statutele II. 5, 1. 3.) totū omulū cu mintea sănėtósă, și anume partea bărbătescă, decă a trecutū de patrusprezece, ear' cea femeiască trecândū peste doisprezece anī, avea dreptū de a testa adecă de a lăsa de moștenire. Din contra codicele civile generale în § 569 coprinde aprietu: „Nevârstnicii nu sântū destoinici de a testa. Nevârstnicii, cariī încă n'au plinitū anulū alū 18lé potū testa numai prin graiū înaintea judecătoriei — — — Ear' după împlinirea anulū alū 18lé persóna póte face diatā fără restringere mai de parte.“ Alăturândū aceste dispusețiuni una cu alta, aflămū, că dreptulū statutariū săsescū era mai pãrtinitoriū în privința abilitatei personalī de a dispune cu averea sea prin diatā séu testamentū, de câtū codicele civile generale. După coprinsulū acestui din urmă o fetiță de 13 anī n'arū potea testa cu tãriã, pentru că 'i lipsește abilitatea personale, în vreme ce după dreptulū statutariū săsescū ea în acea vârstă avea abilitatea pomenitã. Diata acesteii fetițe de 13 anī nu se póte strica séu combate cu cuvântū, că testătoreea n'a fostū capace de a face testamentū, decă ea ș'a făcut' o înainte de 1 Septembrie 1853, pentru că codicele civile generale nu se aplică asupra lucrurilor,

ce se făcură înainte de a păși acela în lucrare pentru patria noastră, va să zică n'are putere retroactivă.

Décă însă din contra fetița aceea de 13 ani ș'arū fi făcutū testamentulū seū la 1 Sept. 1853, seū și mai târziū, atunci acela s'arū putea combate cu temeiū și desființa din pricină, că fetița testatōriă se afla încă în anime necóptă. Și precum la orânduirea voinței celei de pe urmă adecă șa diată, decă aceea s'a făcutū înainte de 1 Sept. a. c. abilitatea seū destoinicia personale vine a se judeca după legile de mai nainte, tocma așa se întâmplă și cu alte lucrări și ocupațiuni de dreptū, care se întreprinseră înainte de pășirea în lucrarea a codicelulū civile generale.

Dela principiulū: cumcă codicele civile generale nu are putere retroactivă asupra lucrurilor și drepturilor căștigate înainte de ziua, în care acela păși în activitate, legea cu tóte aceste a făcutū deosebite escepțiuni, prin care principiulū acestū generale se țermurește în esenția. Despre aceste escepțiuni póte că vomū vorbi cu altă ocasiune.

Deocamdată ne mărginimū a zice numai atăta, cumcă la 1. Sept. 1853, în conformitate cu pré'nalta patentă împerătēscă din 29. Maiu 1853, codicele civile generale a pășitū în lucrare în marele principatū Transilvania. Și că noi avemū să ne însemnāmū zioa acēsta ca una, în care s'a reversatū asupra noastră unū darū de mântuiniță și prosperitate în abundență.

Codicele acesta civile generale privește cu aceeași îngrigire asupra tuturorū, carii se află subt a lui domnire. Acela în tóte dispusețiunile sele ține înainte a ocilorū pe cetățēnulū de statū ca pe omū, fără a întreba: decă acela se ține de acēsta seū aceea națiune, de este de familiă nobile, orī apusă, bogatū orī săracū. Fiăcare omū este capece de a căștiga drepturi pe lângă condițiunile prescrise prin lege; fiăcare omū, ce se simte vătāmatū în dreptulū seū, are voiă a'și așterne plānsórea sea la dregătoria, pe care o determină legea, încă și de acele cause de dreptū, care se atingū de căpetenia cea mai naltă a statulū, însă privescū numai la privata lui avere seū la modurile de a'și căștiga pānea, care sântū întemeiate în dreptulū cetățēnū, aū să fiă judecate după legi decātre deregătoriale judecătorești. (§§ 18, 19 și 20 din codicele civile generale.)

Umanitatea, înalta sapienția, moralitatea, dreptatea și conformitatea cu scopulū, strinsa logică și consecuența, care légă pe o dispusețiune cu alta, precisiunea și ușurātatea tecstulū aceste tóte sântū însușirile care caracterisēzā pe acēstā carte de legi, care o facū obiectū de cea mai profundă reverință în coprinsulū monarhie și de recunoștință și admirațiune în țerele din afară. Prin aceste strălucite însușiri codicele civile generale a preeratū darū și binecuvāntare în țerele austriace, unde a fostū întrodusū de mai nainte. Elū și în Ardélulū nostru va deveni unū izvorū de fericire și prosperitate. Elū va înlătura starea cea precariă, nesecură, clātinātōriă, ce o avurā la noi legile de mai nainte, elū va întări securitatea dreptulū privatū cu tóte binefacerile ce se ținū de aceea, descizāndū o nouă eră pentru împregiurările de dreptū privatū în Ardélū, care în legătură cu unū șirū mare de așezāmintē și întocmiri, ce se vorū ciāma acum în viață prin înțelepțiunea pre'naltulū legislatore, vorū trebui să dee dovadā necontestatā încă și celū mai împelițatū, cumcă bunāstarea și fericirea Transilvaniei nice odatā nu s'a înaintatū în gradū mai înaltū, decātū în minutulū, în care codicele civile generale a pășitū în lucrare și în teritoriulū ei.

†) Dejū 1 Sept. 20 Aug. Bucuria ce o simte astāzi inima mea, e atātū de mare, cātū nu potū, ca să nu ve împārtășescū causa ei. Astāzi adecă se întrupēzā mārēțulū principiū alū

egalității tuturor popórelorú și individelorú din marea Monarhiá austriacá. Óra 12-é din nóptea trecută a rápitú cu eine spre bucuria tuturorú celorú binesimțitorí împilátórea umbrá a legií, și a făcutú locú darului. „Acésta e dar zioa care o a făcutú Domnulú, să ne bucurámú, și să ne veselimú în tr'ânsa.“ Acésta e zioa, în care în urma puternicului cuvântú împerátescú aú depusú dulcea nóstrá patriá veciulú vestmântú, care numai pe unii din fiií seí îi scutea și'í încálzia, iará pe ceialalți într'unú numerú destulú de însemnatú, îi făcea să gémá și să asude sudorí de sânge subt greotatea lui, și în loculú vestmântului acestuia parte mare și pentru aceia putredú, cărora le aú fostú într'atáta de favoritoriú, a îmbrácatú astází scumpa nóstrá patriá unú vestmântú nou, care ca unulú ce vine în darú dela tatálú celú ce într'o formáîși iubește pe fiií seí, va revársa bunătățile sele preste toți locuitorií patriei acestei fără de nici o deosebire.

Aú bineplácutú îngerului trimisú de Dumnezeú, pre'nálțatului nostru Împeratú, ca să piará umbra legií și să resará lumina. Spre scopulú acesta atáta de márezú s'a înduratú pregrațiosú a desemna 1-a zi din Sepremvre 1853 c. n. în care se nu mái existe legile cele, ce spunea românului, că numai până atuncea e suferitú în țera acésta până cândú va plăcea altora, și în loculú lorú să între în activitate acela dreptú civile, care e láudatú de Europa întrégá și recunoscutú de celú mái potrivitú scopului, care nu cunoște deosebire între némú și némú, nici între individú și individú. Voia acesta pre'naltá împerátescá se întrupézá astází, și prin ea scapá și românulú de totá împilarea și batjocura, pe care lungú timpú trebui să o sufere în contra sfinteí dreptáți alungate prin lege pozitivá.

Privindú noi románií la evinamentulú acesta atátú de însemnatú și pentru noi cu deosebire favoritoriú, trebuie să săltámú de bucuriá, și să dămú laudá lui Dumnezeú și mulțemitá ferbinte pré'nduratului nostru Mánarhú, că ne aú descisú ușa mántuinței. Cu noi de'npreună saltá de bucuriá toți cei ce uráscú întunereculú și împilarea, toți amicií omeniei, toți cei ce credú, cu tăriá sufletescá în brațulú celú tare alú Mántuitoriului nostru Franciscú Iosifú I. și în drépta lui gubernare.

Pátrunsú de însemnátatea zilei acestei, ce face epohá în viața nóstrá civile, a învitatú astází multú vredniculú bárbatú Domnulú Președinte alú Tribunalului judecátorescú din Dejú, cavalerulú Dimitrie de Tabora mái mulți amploiați la sine cu scopú, ca să serbeze zioa mántuinței. Mái întâiú de tóte aú ridicatú susú láudatulú bárbatú unú toastú pentru îndelunga viață și fericire a Monarhului, care așia párințește ferici și patria nóstrá. Amploiații conciemáți îi secundará dintr'unú sufletú și dintr'unú cugetú.

Înceiundú împártășirea mea, nu potú să nu poftescú legilorú scóse din activitate unú repaosú în veci și pururea, iará dreptului civile austriacú, ce astází s'a pusú în lucrare în Ardélú, o înrădăcinare și viață vecinicá ! —

Bánatú. L i p o v a 25 Augustú 1853 Astází serbá comunitatea nóstrá o solene festivitate, adecá: rádicarea Sfinteí Crucí pe turnulú bisericeí. Dupá finitú servițiului Dumnezeescú, s'a sfințitú Onorata Cruce prin D. Protopopú I. Țáranulú și ceialți Preoți localí, cu o pompá alésá, și pietate mișcátóriá de inime. La celebrarea acestuí cultú divinú furá toți officianții împerátesți față, avândú în frunte pe D. ce. r. comisariú circularé de I. clasá a Lipovii Vasiliú Stoianú. Cu acésta ocasiune D. Protopopú ținu și o cuvántare amesuratá timpulú și

festivității — după aceea a citit gratulatoriele cuvinte pentru augustisumul nostru împărat Franțisc Iosif I. pentru D. Episcopu diecesan, pentru binefăcătorul On. D. Onu Grui, carele cu spesele se a dat a se face aceta S. Cruce aurita în foc; și în urmă pentru toți locuitorii Orașului cerându îndurare dela atotpotintele Dumnezeu ca să încoroneze cu fericita senătate, și cu viață pacinică întru mulți ani, ear junimea Lipovană, carea sub acestu cultu sfântu ținu horul, intonă „mulți fericiți ani“ atât de escelinte cât nu numai creștinilor de ritulu resăriten; ci și tuturor privitorilor la aceta rară solenitate a făcutu cea mai plăcută impresiune. După aceea Dlu teslariulu Nicolau Matei așeză Crucea într resunarea bandei Orașului la locul destinat, apoi rădică un toast pentru sănătate pré înălțatulu și cavaleresculu nostru Monarhu, căru răspunsă poporul adunat în o mulțime mare cu „să trăiască.“

Ungaria. P o j o n ũ 2 Septemb. c. n. Sentință osărditoriă. Marcu, Cletu Gașparici, dela Țircovliamă din comitatulu Saladulu în Ungaria născut, în vârstă de 49 ani, catolic, preot călugăr din ordinea franciscanilor, provincia Mariană dela Sabaria, în timpul revoluțiunei capelan de castre la pretoriulu generale al rebelulu Perțel, — a mărturisit înaintea tribunalulu, cumcă el după sugrumarea revoluțiunei ar fi ămblat prin Ungaria ca fugariu politic de ici coala, întâlninduse într'aceea cu deosebiți Comisari de ai lui Coșutu și Mațini, de către cari a fostu inițiat, în tramile lor de perdueliune ce țintea la resturnarea guberniulu ce costă, s'a deciarat gata a primi postul de conducători la organizarea însoțirei trădători de maiestate.

Același dar' prin sentința tribunalulu de resboiă dto Viena în 10 Augustu 1853, s'a osindit, pentru criminea de lesa maiestate, pe lângă confiscarea averei ce o va fi avându, spre remplinirea pagubei pricinuite în Ungaria prin revoluțiune, la mórte prin fune, și osândă aceta, după ce s'a întărit de către locurile mai înalte, și după ce osinditul s'a deshierotonit în 30 Augustu a. c. e'a publicat și pus în lucrare la Pojonă astăzi.

Pojonă în 2. Septemb 1853.

Dela ce. r. 2 comandă militare de dstrict.

Austria. V i e n a 2 Septemb. Scimbările ce lea făcutu pórtă la nota turcésă află în presa europénă o deosebită judecată. O parte o numește cu modifițauni pe însemnate, cându alte p. e. gazeta ministeriale „Teit“ în Berlinu privește aceta modifițaune nici decum ne însemnată. Nici însuși „Timesulu“ nu este cu sine înțelesu, căci în vreme ce elu era er cu totul mângăiat și plin de așteptare, se arată astăzi tare nepăciuit și plin de mânia pe sultanulu. Unde este acuma mijloculu privințelor acestor, dreptulu mizlocu? Să ne spunem noi singuri a noastră părere — noi cugetăm că acestu mizlocu este în S. Petersburgu. Dcă Maiestatea Sea împăratulu Rusiei are de gându a săvărși acuma îrtrebarea orientale, și cu mania îvingere morale, ce puterea Rusiei a portat asupra ambelor puteri apusene nu numai în oriente, ci și în totă Europa, se va îndestuli, atunci sânt de bună sémă acele modifițauni ne însemnate; De are însă cabinetulu din S. Petersburgu acela cugetu, să tragă din avantajia sea pusețiune unu mai mare folosu, atunci sânt modifițaunile lui Reșid Pașa nu numai însemnate, ci și critice.

Tótă întrebarea s'a concentrat acuma iarăși în S. Petersburgu. Este acolo glasulu resboiosu, este acolo glasulu păciuitoriu ? Aceste sânt iarăși întrebările cele vecie. Însă Lui

Napoleone se scaldă comod în Dipe, ministrii englezești s'a dusă fără grige pela moșie. Regele Fridrihū Vilhelmū alū 4lé își petrece bine. În Viena și Praga s'a redicatu statulū de osediă, în Italia s'a înblanzitū, aceste tôte sântū semne de pace, dovezi cumcă Monarșii și cărmuitorii ai statelorū mari, să uită cu credință tare în viitoriulū celū mai aprópe. Noī cugetămū că acesta este compasulū celū mai securū pentru opiniunea publică.

Franția.

P a r i s ū 30 Augustū. Monitorele a înștiințatū nainte cu trei zile cumcă sultanulū afară de unele neînsemnate modifițațiuni, a primitū nota de conferință a Vienei. Cu tóte aceste eu cugetū că până nu va aproba imperatulū Nicolaū aceste modifițațiuni, întrebarea orientale nu și'a ajunsū fericitū sfârșitū. Eū amū și temeiu a crede, cumcă stăpânirea nóstră nu privește așia ușiorū la modifițaunile aceste, și nu este fără nici o îngrigire, de și „Monitorele“ totū lucrulū l'a privitū a fi ușiorū. Deșertarea principatelorū dela Dunăre, ce nainte cu câteva zile se vedé că va urma cu securitate, s'a făcutū acuma iarășī cu totulū dubiă, și decă vorū remănea acolo rușii pentru totdeuna, atuncī conjunctura presente nu este nefavoritóriă acestui planū alū cabinetulū rusescū.

Aicea sântū ómenii aplecați a crode, că ecscesurile, ce s'aū întemplatū pentru pâne, arū fi ațițate de Mașini. Ridicarea prețului pânei a fostū ne'nsemnată, însă aliații luī Mașini, cărorā le vine bine a scorni câte unū cravalū câtū de micū, vedū bucuroși poporulū ațițatū, și aū căutatū a se folosi de acésta.

Anglia.

L o n d o n ū 30 Aug. Timesulū a făcutū cu articolū seū de pre urmă și pe însuși panegiristiī luī a clăti cu capulū, căci elū dovedi pré multū prin afirmarea sea, că pórtā arū fi legatā prin nota sea din 26 Maiū de făgăduelile, ce le a făcutū. Atuncī nu sta încă nici unū rusū de drépta Prutulū.

Décā pórtā acuma cere o modifițaune a notei vieneze, adecā o adaogere, ce se atinge de principate, atuncī se cere aci o dāsā bună de rabulistică, ca să poți zice, că sultanulū prin acésta s'arū face necredințiosū făgăduielilorū sele, s'arū fi privitū de ajutoriulū secundanțilorū seī, și arū juca o rolă de turvurătoriulū păcii europene. Așia argumentézā fóile de oposițiune, și anume „Heraldulū“ zice că acésta este părerea și a majoritatei a cabinetulū franțozescū și englezescū, elū prin acésta însă nu are nici unū prepusū asupra Austriei și Prusiei, a cărorū priviri și tendințe elū nu le cunóște, și de aceea nu cutézā a le judeca. Înșā nici una din poterile, ce sântū interesate la împăciuire, vorū potea denega aprobațiunea lorū cererei sultanulū, fără ca prin aceea să recunóscā, că ele aū socotitū că divanulū va subscria nota vieneză ca unū proiectū urmatū, ca Rusia să ținā ocupate principatele ca și nainte. Ce se atinge de stăpânirea englezescă, ea a luatū pre sine responsabilitatea a da apăsare cererilorū turcești. Décā pre cum vreū să știe gazetele rusești, Lordulū Stratfort a îndemnatū pe Turcia la vreo cerere, atuncī elū a potutū acésta face

numai în conformitate cu instrucțiunile lui. Declarațiunea apertă a lordului Clarendon, a lui Ruselū și Palmerston în casa de susū și giosū, că ei privescū deșertarea princiceatelorū ca o condițiune fără care nu se póte face împăcarea, și că ei sântū hotărâți a o căștiga, arū face destulū unei serbătorești și legătorie promisiunii. Pe Rusia arū cădea respunderea, decă prin refuzarea adaogerei turcești arū sili poterile apusene a prinde arma pentru libertatea Europei.

Turcia.

Constantinopole 25 Aug. c. n. Modificațiunile care s'a făcutū în nota vieneză, se vedū ca neprimite din partea Rusiei față cu încredințările categorice ce le a datū imperatulū Nicolaū în privința acésta. Cu tóte aceste este cea mai bună speranță că pacea nu se va turbura, seū baremū n așa curândū. Nicī aceea împregiurare, că sultanulū a conciematū de locū după plecarea curierului mai multe regimente de redifī, și a descisū o conscripțiune pentru redicarea glótelorū, nu este de băgatū în sémă.

Ambasadoriī de aicea ș'aū datū tótă silința ca să mișce pe sultanulū la subscrierea notei de împăciuire, însă astădată nu le aū succesū. Ceī bine informați vréu să știe, cumcă Anglia și Franția arū fi spriginitū firește aici proiectulū, fiindcă a avutū ratificațiunea lorū, prin acésta ele însă aū vrutū numai să pună pe Turcia la probă, óre știe ea a'și păstra onórea și demnitatea sea. Acuma nu s'aū înșelatū aceste dóe coaliate cabinete, și acuma se întrébă cum va fi ținerea lorū față cu Rusia, și cum se vorū forma cele mai departe mesure ale acestei poterī ? Uniī sântū de părere, că scimbarea acestorū note arū avea de scopū a îndelunga desciderea resbelului până la primăvéră. Glótele ce să înscriū capătă câte 60 de piastrii în mână, și de locū se transportă la Șumla — Astăzi de diminéță a plecatū și garda imperătéscă iarăși într'acolo. Pornirea ministrului de resbelū spre Șumla iarăși se așteptă.

19.

Publicarea sumelorū dăruite la fundațiunea Franțiscū Iosifiană:

Din Protopopiatulū Brașovului I.

Din Parohia Bolgarseciului de sus în cetatea Brașovū. Dela Bonifatie Pitiș Parohū 5 f. Dim. Orgidan Preotū pe viitoriū în cincī anī câte 1 f. Dum. Bidu 10 c. Nic. Moldoveanu 10 c. Ioan Stinge găburu 24 c. Ștefan Ciciumaban iun. 1 f. Const. Voicu 30 c. vād. Marina Bogdan 10 c. vād. Maria Badea 10 c. Dum. Furnică 10 c. Teod. Moldoveanu 20 c. vād. Maria Scurtu 10 c. vād. Păuna Scurtu 6 c. Spiridon Voicu 6 c. Ioan Gall 24 c. Georgie Gămulea 6 c. Andrei Lupan 10 c. Georgie Baboe 12 c. Nic. Giuvelcă 12 c. Dum. Pătranu 6 c. G. Zărnoveanu 12 c. Maniu Bădițoiu 40 c. Radu Orgidan 7 c. Ioan Pestrea 6 c. Vas. Tiloc 6 c. Georg. Bâșmuc iun. 24 c. Vas. Govna 24 c. Maniu Furnică 10 c. Georg. Văcariu 10 c. Alecs. Vlaicu 20 c. Zah. Giuvălcă 2 f. Georg. Bădițoiu 40 c. Nic. Frigătoriu 2 f. vād. Ana Călin 24 c. Vas. Maniu 6 c. Dum.

	M.	C.
	fl.	cr.

Lupan 24 c. Nic. Călin 12 c. Ioan Preda 26 c. Teod. Saftu 10 c. Georg. Florea 10 c. Const. Birt 10 c. Andr. Voina 10 c. Nic. Bidu 12 c. Irn. Pitiș 10 c. Dum. Fugla 1 f. Georg. Moldoveanu 1 f. Din cutia sfintei bisericii 6 f.

Suma

27 29

Pag. | 494

Dela Comunitatea din cetatea Brașov, în valută. Din lada Sf. biserici 50 f. Rud. Orgidan 12 ecempl. din Lecsiconul Germ.-romănescu a 12 f. 30 c. 150 f. Georg. Ioan și fiii pe viitori în 10 ani câte 25 f. Apostol E. Popp pe viitori în 5 ani câte 10 f. Dim. Eremie 20 f. Georg. Orgidan 50 f. Manole E. Burbea 30 f. Dim. N. Petru 10 f. Stafoveanu și Popasu 25 f. Nic. Dimitriu 25 f. Vas. Orgidan și tovaroșu Ioan I. Pantasi 50 f. G. Nica 12 f. 30 c. Teod. T. Ceurcu 12 f. 30 c. Nic. T. Ceurcu 12 f. 30 c. Radu Radevici 10 f. Georg. Ștefanovici 5 f. Georgie Bureță 5 f. Radu Pascu 5 f. Bucur Popp 12 f. 30 c. Nic. Teclu 25 f. Zah. Voicovici 5 f. Hristea Orgidan 5 f. Georg. Iuga 40 f. Toma Hagi Toma 2 f. 30 c. Nic. Iancovici 5 f. Iordacie Davidu 12 f. 30 c. Petcu S. Petcu 2 f. 30 c. Opria P. Sfetia 5 f. G. Petrovici 2 f. 30 c. vād. Neacșa Dumbrăvóe 2 f. 30 c. Ioan Iuga 250 f. Dim. Popescu 5 f. Ioan G. Sasu 10 f. Ioan Urzică 5 f. Ioan Moga 2 f. 30 c. Servian Popovici 10 f. Ioan I. Pădure 5 f. Maria Țirca 25 f. N. N. 5 f. Nic. Moldovanu 5 f. Nic. Voina 1 f. 15 c. Vlad Alesandru 2 f. 30 c. Dela alți trei binefăcători ale căror On. nume nu s'au potut ceti în consemnațiune, dela unul 10 f. dela altul 5 f. și dela alu treilea ear 5 f. în arg. face Suma

408 30

Din Parohia statului Dârstea lângă Brașov, în b. valutară. Dela Toma Bârsan bătr. Preot 2 f. 30 c. T. Bârsan tân. Capelanu 2 f. 30 c. Georg. Meșotă curat. 50 c. Stan Popovici 30 c. Ioan Popovici 25 c. Georgie Moldovanu 30 c. Ioan Voina 25 c. Stoica Marcu 15 c. Radu Marcăsu 25 c. Ioan Olteanu 15 c. Teod. Neguș 15 c. Vas. Fugaci 15 c. Cost. Bârsan 15 c. Cost. Fugaci 15 c. Ioann T. Bârsan june 6 c. Radu Neacșu 15 c. Radu Olteanu 15 c. Ioan Sârbu 16 c. Petru Sârbu 15 c. Din lada Sf. biserici 5 f. în arg. face Suma

6 17

Suma

442 16

La care adăogându-se suma publicată în numerii trecuți de –

3568 6

Suma totală

4010 22

Cursul banilor la Viena în 5. Septembrie. Calend. noū.

Aurul _ _ _ _ _ 114 ⁷/₈

Argintul _ _ _ _ _ 108 ⁵/₈